

ВІЙНИ ХХ СТОЛІТТЯ У ФОТО ДЖЕРЕЛАХ

Викладач: кандидат історичних наук, доцент Білівненко Сергій Миколайович

Кафедра: джерелознавчих студій та суспільних комунікацій, 5 корп., ауд. 309

E-mail: bilivnenko@ukr.net

Телефон: (061) 228 76 38

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram +38067695751

Освітня програма, рівень вищої освіти		Історія Бакалавр				
Статус дисципліни		Нормативна/вибіркова				
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання - 4	Тижні	10
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів		6	Лекційні заняття – 16 Практичні заняття – 16 Самостійна робота – 58	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13748			
Консультації:			Особисті: середа 12.55 – 14.15, четвер 11.25 – 12.45, 5 корп., ауд. 309; дистанційні – електронною поштою за домовленістю – 5 корп., ауд. 309			

ОПИС КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Війни ХХ ст. у фотоджерелах» є опанувати навички роботи із фотоджерелами воєнних часів ХХ століття.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможеться:

- ознайомитися з історією розвитку фотографії;
- знати характеристику воєнних конфліктів ХХ століття;
- визначати формування образу військових та цивільного населення за допомогою фото джерел;
- визначати гендерні аспекти воєнних фотографій;
- визначати роль фотографії в інформаційній війні.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Трачун О. Фотографія в Україні 1939–2010. Харків : Сага, 2010. 212 с.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття;

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Презентація власних досліджень за питаннями, винесеними на самостійне опрацювання.

Підсумкові контрольні заходи:

- Тестування в Moodle (одне питання – 1 бал) (10 бадів);
- Створити підбірку фотографій, присвячених одному з воєнних конфліктів ХХ століття (30 балів).

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
<i>Змістовий модуль 1 (розділ 1)</i>	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 1	4
	Практичне завдання: презентація.	Семінар 1	3
	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 2	4
	Практичне завдання: презентація.	Семінар 2	3
<i>Змістовий модуль 2 (розділ 2)</i>	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 3	4
	Практичне завдання: презентація.	Семінар 3	3
	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 4	4
	Практичне завдання: презентація.	Семінар 4	3
<i>Змістовий модуль 3 (розділ 3)</i>	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 5	4
	Презентація власних досліджень за питаннями практичного заняття.		4
<i>Змістовий модуль 4 (розділ 4)</i>	Написати відгук на репортаж.	Семінар 6	4
	Презентація власних досліджень за питаннями практичного заняття.		4
<i>Змістовий модуль 5 (розділ 5)</i>	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 7	4
	Презентація власних досліджень за питаннями практичного заняття.		4
<i>Змістовий модуль 6 (розділ 6)</i>	Усне опитування і обговорення питань, зазначених у плані практичного заняття.	Семінар 8	4
	Презентація власних досліджень за питаннями практичного заняття.		4
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Тестування в Moodle</i>			10
<i>Захист індивідуального практичного завдання</i>			30
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1			
Лекція 1			
Тиждень 2			
Семінар 1			
Змістовий модуль 2			

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Введенський О. Історія львівської фотографії. *Поступ.* 2004. 17 травня. URL: <http://portal.lviv.ua/digest/2004/05/17/122648.html>
2. Горевалов С. І. Фотокореспонденти й документальна фотографія періоду Другої світової війни (до 70-річчя Великої Перемоги). *Наукові записки Інституту журналістики.* 2014. Т. 54. С. 192–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2014_54_38
3. Горевалов С.І., Зикун Н.І. Фотографія й становлення фотосправи в Україні: історія та сучасність (до 180-річчя фотографії). *Scientific notes of the institute of journalism.* 2020. Т. 1. С. 53–65. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2020_1_6
4. Горлова Т. А., Іванова Н. М. Роботи фотографів-художників Харкова 19 – поч. 20 ст. у колекції ХІМ. *Одинадцяті Сумцовські читання.* Збірник Матеріалів наукової конференції «Подвигу народному жити у віках» 15 квітня 2005 р. Харків : Харківський історичний музей, 2006. 124 с.
5. Грушицька І. Б. До питання про виникнення та розвиток наукової фотографії. *Питання історії науки і техніки.* 2012. № 3. С. 10–18.

6. Грушицька І. Б. Розвиток фотографії в Україні (1839 – I пол. XX ст.). *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2014. Вип. 41. С. 285–291.
7. Грушицька І. Б. Школа наукової фотографії Є. А. Кирилова. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2014. Вип. 39. С. 283 – 288.
8. Журналістський фах: Фотожурналістика : методичні рекомендації / Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка / Укл. В.В. Гридчина. Київ : Інститут журналістики, 2012. 60 с.
9. Зонтаг С. Про фотографію / ред. пер. П. Тарашук. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 189 с.
10. Історія виникнення фотографії. URL: www.npblog.com.ua/index.php/istoriya/istorija-viniknennja-fotografiyi.html
11. Крикалова І. В. З історії перших миколаївських фотографій URL: <http://mk.archives.gov.ua/pubonsite/131-pubfoto.html>
12. Міщенко М. М. Сучасне фотомистецтво України: Соціальний досвід та нові художні рішення. *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»* : зб. наук. пр. Темат. вип. : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків : НТУ «ХПІ». 2014. № 37 (1080). С. 27–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpiakc_2014_37_8. (дата звернення: 05.03.2020).
13. Пилипчук О. О. Дослідження у галузі фотографії в Київському відділенні Російського технічного товариства. *Наука та наукознавство*. 2006. № 4 Додаток [Матеріали VI Щорічної конференції з наукознавства та історії науки (Добровські читання) 1 – 10 березня 2006 року]. С. 140 – 143.
14. Пилипчук О.О. Історія Київського відділення Російського технічного товариства (1871–1919) : дис. на здобуття наукового ступеня канд. істор. наук: спец 07.00.07 / Пилипчук Оксана Олегівна. Київ, 2006. 241с.
15. Трачук О. Золотий вік української фотографії URL: <http://primetour.ua/uk/company/articles/1.html>
16. Трачун А. История украинской фотографии XIX–XXI вв. Киев: Балтия-Друк, 2014. 255 с.
17. Трачун О. Фотографія в Україні 1939-2010. Харків : Сага, 2010. 212 с.
18. Ферчук А. М. Про витоки науково-технічної творчості на теренах України. *Наука та інновації*. 2007. Т. 3, № 4. С. 53 – 57.
19. Янковий В., Стефанович Д. Віртуоз фотографії, або ім'я, повернуте із забуття. *Дзеркало тижня*. 2009. № 48. 12 грудня. URL: http://dt.ua/SOCIETY/virtuoz_fotografiyi,_abo_imya_povernute_iz_zabuttya-58723.html
20. Batchen Geoffrey. Each Wild Idea: Writing, Photography, History. Cambridge, London: MIT Press, 2002. 236 p.
21. Marien Mary Warner. Photography: A Cultural History. London: Laurence King Publishing, 2002. 528 p.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зом і беруть активну участь у заняттях. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів усі письмові роботи, що виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і **відхиляються без права перескладання**. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси

Національної бібліотеки

ім.

Вернадського;

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі студентами відбувається згідно з розкладом під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі zoom. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>